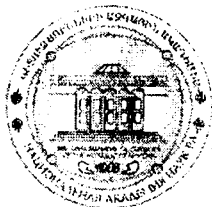

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ НАУК РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ
NATIONAL ACADEMY SCIENCES OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱԳՐԱՆ
ЕРЕВАНСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
YEREVAN STATE UNIVERSITY

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎ
“ԱՌԱՋԻՆ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏԸ ԵՎ ՀԱՅ
ԺՈՂՈՎՈՒՐԸ
(ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ)”

1–2 հոկտեմբերի, 2014 թ.

МЕЖДУНАРОДНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ
“ПЕРВАЯ МИРОВАЯ ВОЙНА И АРМЯНСКИЙ
НАРОД
(ИСТОРИЯ И АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ)”

1–2 октября 2014 г.

INTERNATIONAL CONERANCE
“WORLD WAR I AND THE ARMENIAN PEOPLE
(HISTORY AND ACTUAL PROBLEMS)”

1–2 October, 2014

ՕՐԱԳԻՐ ՍՏՐԱԿԻՐ ՍՏՐԱԿԻՐ
ПРОГРАММА ПРОГРАММА

ԿԱԶՄԿՈՄԻՏԵ

ՅՈՒՐԻ ՍՈՒՎԱՐՅԱՆ

ԳԱԱ հայագիտության եւ հաս. գիտությունների բաժանմունքի ակադեմիկոս քարտուղար

ԱՐԱՄ ՄԻՄՈՆՅԱՆ

ԵՊՀ ռեկտոր

ԱՇՈՏ ՄԵԼՔՈՆՅԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ պատմության ին-տի տնօրեն

ՌՈՒԲԵՆ ՍԱՖՐԱՍՏՅԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ արևելագիտության ին-տի տնօրեն

ԱՐԱՐԱՏ ԱՂԱՍՅԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ արվեստի ին-տի տնօրեն

ԳԵՎՈՐԳ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ փիլիսոփայության, սոցիոլոգիայի եւ իրավունքի ին-տի տնօրեն

ԱՎԵՏԻՔ ԻՍԱՀԱԿՅԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ Մ.Աբեղյանի անվ. գրականության ին-տի տնօրեն

ԱՐՄԵՆ ՄԱՐՈՒՔՅԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ պատմության ին-տի Հայկական հարցի և Հայոց ցեղասպանության պատմության բաժնի վարիչ

ԳԻՏԱԺՈՂՈՎԻ ԲԱՑՈՒՄ ԵՎ ԼԻԱԳՈՒՄԱՐ ՆԻՍՏ

1 հոկտեմբերի 2014 թ.

Ժամը՝ 10⁰⁰-12⁰⁰

ՀՀ ԳԱԱ նախագահության դահլիճ

Բացման խոսք

ՀՀ ԳԱԱ նախագահ ակադեմիկոս *Ռադիկ Մարտիրոսյան*

Ողջույնի խոսք

Հայաստանի Հանրապետության Արտաքին գործերի նախարար *Էդուարդ Նալբանդյան*

Երևանի պետական համալսարանի ռեկտոր *Արամ Միմոնյան*

Զեկուցումներ

Աշոտ Մելքոնյան Առաջին աշխարհամարտ – Հայոց ցեղասպանություն. Պատճառներ և հետևանքներ

Ռուբեն Սաֆրաստյան Հայոց ցեղասպանության ծրագրի ձևավորումը. Թուրքական փաստաթղթերի վերլուծություն

Ալեքսանդր Շուրին Օսմանյան արշավանքը դեպի Արևելք 1918 թ.

Ամաստունի Վիրաբյան Հաղորդում Հայաստանի Ազգային Արխիվի Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ փաստաթղթերի տարբեր լեզուներով հրատարակության մասին

Բաժանմունք

Հայերի մասնակցությունը Առաջին աշխարհամարտին

1 հոկտեմբերի 2014 թ.

Ժամը 12³⁰-14⁰⁰

Առաջին նիստ

ՀՀ ԳԱԱ նախագահության դահլիճ

Նախագահողներ՝ *Ռուբեն Մահակյան, Էդիկ Մինասյան*

1. *Գեղամ Հովհաննիսյան* «Հայ ազգային կուսակցությունների գործունեությունը Փոքր Հայքում Առաջին աշխարհամարտի նախօրյակին»
2. *Ռուբեն Մահակյան* «Առաջին համաշխարհային պատերազմի ռուս-թուրքական ռազմաճակատի նշանակությունը»
3. *Հայկ Սուքիասյան* «Հայկական բարձրավանդակի ռազմավարական նշանակությունը գերմանական ստրատեգների աշխատություններում»
4. *Գևորգ Պողոսյան* «Հայերի սոցիալ-տնտեսական կեցությունը Առաջին աշխարհամարտի ժամանակ» (Թուրքիան և Արևմտյան Հայաստան)
5. *Լևոն Շիրինյան* «Թուրքիայի բալկանյան ռազմավարական շրջադարձը և Արևմտյան Հայաստանի ճակատագիրը»
6. *Նորայր Սարուխանյան* «Առաջին աշխարհամարտի և Հայկական հարցի արտացոլումը «Արմյանսկի վեստնիկ» շաբաթաթերթում»

Երկրորդ նիստ

Ժամը 15⁰⁰-17⁰⁰

1. *Կարեն Փահլավյան* «Առաջին աշխարհամարտի Արևմտյան ռազմաճակատի գեորգիյան շքանշանակիր հայազգի զորականները»
2. *Ինգա Ավագյան* «Մեր գնդի նահանջը (Հովհաննես Հովհաննիսյան-Թոչունյանի հիշողությունները)»
3. *Վերժինե Սվազյան* «Առաջին աշխարհամարտն ըստ ականատես վերապրողների վկայությունների»
4. *Քնարիկ Ավագյան* «Առաջին աշխարհամարտը և ամերիկահայությունը»
5. *Սեդա Զարգարյան* Առաջին աշխարհամարտում արիությամբ աչքի ընկած և Գեորգիյան շքանշաններով պարգևատրված հայ հերոսները
6. *Հենրիկ Խառատյան, Իրինա Կասացկայա* Առաջին աշխարհամարտի մասնակից Ե. Ե. Վիշինսկին և նրա ծառայողական ցուցակը
7. *Գևորգ Ստեփանյան* Բաքվի 1918 թ. հերոսամարտը. Ռազմական գործողությունները և նշանակությունը

Բաժանմունք

Հայկական հարցը և դիվանագիտական պայքարը
Առաջին աշխարհամարտի տարիներին
1 հոկտեմբերի 2014 թ.

Ժամը 12³⁰-14⁰⁰

Առաջին նիստ

ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտի նիստերի դահլիճ

Նախագահողներ՝ *Գեղամ Պետրոսյան, Վահան Բայբուրդյան*

1. *Գայանե Մախմուրյան* «Հայաստանն ու Հայկական հարցը ԱՄՆ-ի 1917-1918 թթ. քաղաքականության ոլորտում»
2. *Ֆելիքս Մովսիսյան* «Հայաստանը Առաջին աշխարհամարտի տարիներին Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականության ոլորտում»
3. *Գարեն Հայրապետյան* «Գաղթականության խնդիրը հայ-թուրքական հարաբերություններում 1918 թ. հունիս-հոկտեմբեր»
4. *Լիլիթ Հովհաննիսյան* «1915-1916 թթ. Անգլո-ֆրանս-ռուսական գաղտնի բանակցությունների լուսաբանումը հետխորհրդային հայ պատմագրության մեջ»
5. *Տիգրան Թումանյան* Առաջին աշխարհամարտը և բրիտանական շահերը Մերձավոր Արևելքում
6. *Հանո Սուրիսյան* «1918 թ. հունիս-նոյեմբերին Կ.Պոլսում գործող հայկական պատվիրակության գործունեության լուսաբանումը մասնակիցների օրագրություններում»

Բաժանմունք

Առաջին աշխարհամարտի և Հայոց ցեղասպանության արտացոլումը հայ ու համաշխարհային գեղարվեստական գրականության ու արվեստի մեջ

1 հոկտեմբերի 2014 թ.

Ժամը 12³⁰-14⁰⁰

Առաջին նիստ

ՀՀ ԳԱԱ Արևելագիտության ինստիտուտի նիստերի դահլիճ

Նախագահողներ՝ *Արարատ Աղասյան, Արծրուն Ավագյան*

1. *Ավիկ Բսահակյան* Ավետիք Բսահակյանի Առաջին աշխարհամարտի տարիներին գրած ստեղծագործությունները
2. *Վահան Աղաբաբյան* «Եղեռնի արձագանքները Սերո Խան-գաղյանի «Մեռածները հիշում են» վիպակում»
3. *Դավիթ Գասպարյան* «Հայոց ցեղասպանության արտացոլումը ամերիկահայ անգլիագիր գրողների երկերում»
4. *Տատյանա Ռիբալչենկո* Հայկական ծածկագիրը Դ. Մ. Թումասի «Արարատ» վեպում
5. *Վլադիմիր Կիրակոսյան* Թումանյանը և Առաջին աշխարհամարտը

Երկրորդ նիստ

Ժամը 15⁰⁰–16³⁰

1. *Իրինա Կասացկայա* Առաջին համաշխարհային պատերազմը Ի. Կ. Այվազովսկու ժառանգների ստեղծագործություններում և հիշողություններում
2. *Անուշ Տեր-Մինասյան* «Առաջին աշխարհամարտը Թորոս Թորոմանյանի և Յոզեֆ Մորժիգովսկու գիտական ձևակատարում»
3. *Մերի Կիրակոսյան* «Փանոս Թերլեմեզյանը և Առաջին աշխարհամարտը»
4. *Արա Հակոբյան* «Վարդան Մախոխյանը և Մեծ եղեռնը»
5. *Մուսաննա Աբազյան* «Ցեղասպանության արձագանքները ժամանակակից թուրք գրականության մեջ»

Երրորդ նիստ

2 հոկտեմբերի 2014 թ.

Ժամը 9³⁰–11⁰⁰

ՀՀ ԳԱԱ Արևելագիտության ինստիտուտի նիստերի դահլիճ

1. *Աննա Ասատրյան* «Երզնիզ գնդապետը. Վահան Տեր-Առաքելյան»
2. *Դավիթ Քերթմենջյան* «Վալտեր Բախմանի ճանապարհորդության նշանակությունը հայկական ճարտարապետության ուսումնասիրման գործում»
3. *Ալբերտ Մուշեղյան* Հայոց Մեծ եղեռնի արտացոլումը գերմանացի ականատես սպաների օրագրություններում
4. *Մուսաննա Հովհաննիսյան* Թումանյանի հանդիպումները ռուսական բանակի սպաների հետ Առաջին աշխարհամարտի տարիներին
5. *Վարդան Դերիկյան* Վասպուրականի ավանդությունների ռուս սպաների գրառումները Առաջին աշխարհամարտի տարիներին

Բաժանմունք

Օսմանյան կայսրության իշխանությունների ցեղասպան քաղաքականությունը

2 հոկտեմբերի 2014 թ.

Ժամը 9³⁰–11⁰⁰

ՀՀ ԳԱԱ նախագահության դահլիճ

Նախագահողներ՝ *Ռուբեն Սաֆրաստյան, Աշոտ Հայրունի*

1. *Գևորգ Խոսրոնյան* «Հայոց ցեղասպանության պատճառներն ու նախադրյալները ժամանակակից աշխարհաքաղաքականության (գեոպոլիտիկայի) դիտանկյունից»
2. *Ստեփան Ստեփանյան* «Գերմանական արխիվային վավերագրերը Առաջին աշխարհամարտի տարիներին Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ»
3. *Անահիտ Խոսրոնա* Ասորիների կոտորածներն Օսմանյան կայսրությունում Առաջին համաշխարհային պատերազմի ժամանակ (1914-1918 թթ.). Սոռացված ցեղասպանություն
4. *Անուշավան Զաքարյան* «Բաքվի 1918 թ. Ողբերգական դեպքերի ականատես ռուս զրոյի վկայությունը»
5. *Արմեն Հայրապետյան* «Արևմտահայ գաղթականությունն Ալեքսանդրոպոլի գավառում 1914-1918 թթ.»
6. *Կարինե Ալեքսանյան* «Հասարակական կառույցների օժանդակությունը Ալեքսանդրապոլի գավառում ապաստանած գաղթականներին Առաջին աշխարհամարտի տարիներին»

Բաժանմունք

**Հայ ժողովրդի կորուստները Առաջին աշխարհամարտում և
դրանց հատուցման խնդիրները**

2 հոկտեմբերի 2014 թ.

Ժամը 9³⁰-11⁰⁰

ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտի նիստերի դահլիճ

Նախագահողներ՝ Արմեն Մարտիրյան, Միեր Հովհաննիսյան

- 1. Խաչատուր Գասպարյան, Գայանե Ղազարյան, Տաթևիկ Առաքելյան, Լիլիթ Մնացականյան, Արմեն Հովսեփյան** «Հայոց ցեղասպանության հոգեբանական տրավմայի միջսերնդային փոխանցմանն ուղղված հետազոտության վերաբերյալ»
- 2. Անահիտ Աստոյան** Հայոց ցեղասպանության ընթացքում հայերի ունեզրկման թեման թուրք պատմաբանների ուսումնասիրություններում
- 3. Արմեն Մարտիրյան** «Հայոց ցեղասպանության դատապարտման հայցադիմումի պատրաստման ու Միջազգային դատարանին ներկայացման հնարավորություններն ու հեռանկարները»
- 4. Քրիստինե Մելքոնյան** «Հայոց ցեղասպանության խնդիրը սփյուռքահայ կազմակերպությունների փաստաթղթերում 1945-1948 թթ.»

ԼԻԱԳՈՒՄԱՐ ՆԻՍՏ ԵՎ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎԻ ՓԱԿՈՒՄ

2 հոկտեմբերի 2014 թ.

Ժամը 11³⁰-12³⁰

ՀՀ ԳԱԱ նախագահության դահլիճ

Բաժանմունքների ղեկավարների հաղորդումները քննարկումների արդյունքների մասին

Եզրափակիչ խոսք՝

ՀՀ ԳԱԱ նախագահ ակադեմիկոս Թադևիկ Մարտիրոսյան

ОРГКОМИТЕТ КОНФЕРЕНЦИИ

ЮРИЙ СУВАРЯН	Академик - секретарь Отделения арменоведения и общественных наук НАН РА
АРАМ СИМОНЯН	Ректор Ереванского гос. университета (ЕГУ)
АШОТ МЕЛКОНЯН	Директор Института истории НАН РА
РУБЕН САФРАСТЯН	Директор Института востоковедения НАН РА
АРАРАТ АГАСЯН	Директор Института искусств НАН РА
ГЕВОРК ПОГОСЯН	Директор Института философии, социологии и права НАН РА
АВЕТИК ИСААКЯН	Директор Института литературы им. М.Абегяна НАН РА
АРМЕН МАРУКЯН	Заведующий отделом Истории Армянского вопроса и Геноцида армян Института истории НАН РА

ОТКРЫТИЕ КОНФЕРЕНЦИИ И ПЛЕНАРНОЕ ЗАСЕДАНИЕ

1 октября 2014 г.

10:00–12:00

Зал заседаний Президиума НАН РА

Вступительное слово

Президент НАН РА академик **Радик Мартиросян**

Приветственное слово

Министр иностранных дел Республики Армения **Эдуард Налбандян**
Ректор Ереванского государственного университета **Арам Симонян**

Доклады

Ашот Мелконян Первая мировая война – Геноцид армян.
Причины и последствия

Рубен Сафрастян Формирование программы Геноцида армян. Анализ турецких документов

Александр Шубин «Османский поход на Восток в 1918 году»

Аматуни Вирабян Сообщение о публикации документов Национального Архива Армении о Геноциде армян на разных языках

Секция

Участие армян в Первой мировой войне

1 октября 2014 г.

12:30–14:00

Первое заседание

Зал заседаний Президиума НАН РА

Председатели – *Рубен Саакян, Эдик Минасян*

1. *Гегам Оганнисян* Деятельность армянских национальных партий в Малой Армении в преддверье Первой мировой войны
2. *Рубен Саакян* Значение русско-турецкого фронта в Первой мировой войне
3. *Айк Сукиасян* Стратегическое значение Армянского нагорья в исследованиях немецких стратегов
4. *Геворг Погосян* Социально-демографическое положение армян во время Первой мировой войны (Турция и Западная Армения)
5. *Левон Ширинян* Стратегический поворот Турции на Балканах и судьба Западной Армении
6. *Норайр Саруханян* Отражение Первой мировой войны и Армянского вопроса в еженедельнике “Армянский вестник”

Второе заседание

15:00–16:30

1. *Карен Пахлеванян* Армянские офицеры Западного фронта Первой мировой войны, наградившиеся Георгиевскими орденами
2. *Инга Авагян* Отступление нашего полка (мемуары Оганеса Оганнисяна-Трчуняна)
3. *Вержине Свазлян* Первая мировая война по свидетельствам очевидцев
4. *Кнарик Авакян* Армяне США в годы Первой мировой войны
5. *Седа Заргарян* Герои-армяне, награжденные Георгиевскими Крестами за проявленную храбрость на фронтах Первой мировой войны
6. *Генрик Харатян, Ирина Касацкая* «Участник Первой мировой войны Е. Е. Вышинский и его послужной список»
7. *Геворг Степанян* Бакинское сражение 1918 года: военные действия и их значение.

Секция

Дипломатическая борьба вокруг Армянского вопроса в годы Первой мировой войны

1 октября 2014 г.

12:30–14:00

Первое заседание

Зал заседаний Института истории НАН РА

Председатели – *Гегам Петросян, Ваган Байбурян*

1. *Гаяне Махмурян* Армения и Армянский вопрос в политике США 1917-1918 гг.
2. *Феликс Мовсисян* Армения в сфере внешней политики России в годы Первой мировой войны
3. *Карен Айрапетян* Проблема беженцев в армяно-турецких взаимоотношениях в июне-октябре 1918 г.
4. *Лилит Оганнесян* Освещение англо-франко-русских тайных переговоров в постсоветской армянской историографии
5. *Тигран Туманян* Первая мировая война и британские интересы на Ближнем Востоке
6. *Амо Сукиасян* Освещение деятельности армянской делегации, находящейся в июне-ноябре 1918 г. в Константинополе в дневниках участников

Секция

Отражение Первой мировой войны и Геноцида армян в армянской и мировой художественной литературе и искусстве

1 октября 2014 г.

12:30–14:00

Первое заседание

Зал заседаний Института востоковедения НАН РА

Председатели – *Арарат Агасян, Арцрун Авагян*

1. *Авик Исаакян* Произведения Аветик Исаакяна Первой мировой войны
2. *Ваган Агабабян* Отражение геноцида в повести С. Ханзадяна «Мертвые помнят»
3. *Давид Гаспарян* Отражение армянского геноцида в творчестве англоязычных армяно-американских писателей
4. *Татьяна Рыбальченко* «Армянский код в романе Д. М. Томаса «Арарат»»
5. *Владимир Киракосян* Туманян и Первая мировая война

Второе заседание

15:00–16:30

1. *Ирина Касацкая* Первая мировая война в творчестве и воспоминаниях потомков И. К. Айвазовского
2. *Ануш Тер-Минасян* Первая мировая война в научных судьбах Тороса Тораманяна и Йозефа Стржиговского.
3. *Мери Киракосян* Панос Терлемезян и Первая мировая война
4. *Ара Акопян* Вардан Махоян и Геноцид армян
5. *Сусанна Абазян* Отголоски геноцида армян в современной турецкой литературе

Третье заседание

Зал заседаний Института востоковедения НАН РА

2 октября 2014 г.

9:30–11:00

1. *Анна Асатрян* Певец-полковник: Ваан Тер-Аракелян
2. *Давид Кертменджян* Значение путешествия Вальтера Бахмана в деле изучения армянской архитектуры
3. *Алберт Мушегян* Отражение Геноцида армян в дневниках германских офицеров-очевидцев
4. *Сусанна Оганнисян* Встречи Туманяна с офицерами русской армии в годы Первой мировой войны
5. *Вардан Деврикан* Записи русскими офицерами обычаев Васпуракана в годы Первой мировой войны

Секция

Геноцидальная политика властей Османской империи в годы Первой мировой войны

2 октября 2014 г.

9:30–11:00

Зал заседаний Президиума НАН РА

Председатели – *Рубен Сафрасян, Ашот Айруни*

1. *Геворг Худинян* Причины и предпосылки Геноцида армян с точки зрения современной геополитики
2. *Степан Степанян* Архивные документы Германии о Геноциде армян в годы Первой мировой войны
3. *Анаит Хосроева* Резня ассирийцев в Османской империи во время Первой мировой войны (1914-1918 гг.): Забытый геноцид.
4. *Анушаван Закарян* Свидетельство русского писателя-очевидца трагических событий в Баку в 1918 г.
5. *Армен Айрапетян* Западноармянские беженцы в Александропольском уезде в 1914-1918 гг.
6. *Карине Алексанян* Содействие общественных структур беженцам нашедшим приют в Александропольском уезде в годы Первой мировой войны

Секция

Потери армянского народа в Первой мировой войне и проблема возмещения

2 октября 2014 г.

9:30–11:00

Зал заседаний Института истории НАН РА

Председатели – *Армен Марукян, Мгер Оганнисян*

1. *Хачатур Гаспарян, Гаяне Казарян, Татевик Аракелян, Лилит Мнацаканян, Армен Овсепян* Об исследовании межпоколенной передачи психологической травмы Геноцида армян
2. *Анаит Астоян* Тема экспроприации армян во время Геноцида армян в исследованиях турецких историков
3. *Армен Марукян* Возможности и перспективы подготовки и предъявления судебного иска в Международный суд осуждающего Геноцид армян
4. *Кристине Мелконян* Проблема Геноцида армян в документах организаций армянской диаспоры в 1945-1948 гг.

ПЛЕНАРНОЕ ЗАСЕДАНИЕ И ЗАКРЫТИЕ КОНФЕРЕНЦИИ

2 октября 2014 г.

11:30–12:30

Зал заседаний Президиума НАН РА

Сообщения председателей секций о результатах обсуждений

Заключительное слово

Президент НАН РА академик *Радик Мартиросян*

ORGANIZING COMMITTEE

YURI SUVARYAN	Academician- Secretary of the Division of Armenology and Social Sciences of NAS RA
ARAM SIMONYAN	Rector of Yerevan State University (YSU)
ASHOT MELKONYAN	Director of the Institute of History of NAS RA
RUBEN SAFRASYAN	Director of the Institute of Oriental Studies of NAS RA
ARARAT AGHASYAN	Director of the Institute of art of NAS RA
GEVORG POGHOSYAN	Director of the Institute of Philosophy, Sociology and Law of NAS RA
AVETIK ISAHAKYAN	Director of M.Abeghyan Institute of Literature of NAS RA
ARMEN MARUKYAN	Head of Department of Armenian Question and Armenian Genocide history of Institute of History of NAS RA

OPENING CEREMONY OF THE CONFERENCE AND PLENARY SESSION

1 October 2014

10:00–12:00

Conference Hall of the Presidium of NAS RA

Opening Speech

Academician *Radik Martirosyan*, President of NAS RA

Welcome Speech

Minister of Foreign Affairs of the Republic of Armenia *Eduard Nalbandyan*

Rector of Yerevan State University **Aram Simonyan**

Presentations

Ashot Melkonyan World War I – The Armenian Genocide: Reasons and Consequences.

Ruben Safrastyan Development of the Program of Genocide of Armenians. Analysis of the Turkish Documents

Alexandr Shubin Ottoman Campaign to the East in 1918

Amatouni Virabyan The Report on the Publication of Documents of National Archive of Armenia on The Armenian Genocide in Different Languages

Section
Participation of the Armenians in World War I

1 October 2014

12:30–14:00

First Session
Conference Hall of the Presidium of NAS RA

Chairmen: *Ruben Sahakyan, Edik Minasyan*

1. *Gegham Hovhannisyan* Activity of the Armenian National Parties in Small Armenia in World War I threshold
2. *Ruben Sahakyan* Value of the Russian-Turkish Front in World War I
3. *Haik Suqiasyan* Strategic Importance of the Armenian Uplands in Researches of the German Strategists
4. *Gevorg Poghosyan* Social and Demographic Situation of Armenians during the World War I (Turkey and Western Armenia)
5. *Levon Shirinyan* Strategic Turn of Turkey on the Balkans, and the Destiny of the Western Armenia
6. *Norair Sarukhanyan* Reflection of World War I and the Armenian question in the “Armyansky Vestnik” weekly

Second Session

15:00–16:30

1. *Karen Pahlevanyan* The Armenian Officers of the Western front of World War I Awarded by Awards of St. George
2. *Inga Avagyan* The Retreat of our Regiment (Memories of Hovhannes Hovhannissyan-Trchunyan)
3. *Verjine Svazlian* The First World War According to the Testimonies of the Eyewitness Survivors
4. *Knarik Avakian* Armenians of the USA during First World War
5. *Seda Zargaryan* The armenian heroes awarded by St George's Crosses for shown bravery on fronts of World War I
6. *Henrik Kharatyan, Irina Kasatskaya* E.E. Vishinskiy, Participant of the First World War, and his Tracking List
7. *Gevorg Stepanyan* The Battle of 1918 in Baku: Military operation and its Importance

Section
Diplomatic Fight Around the Armenian Question

During World War I

1 October 2014

12:30–14:00

First Session

Conference Hall of the Institute of History of NAS RA

Chairmen: *Gegham Petrosyan, Vahan Baiburdyan*

1. *Gayane Makhmourian* Armenia and Armenian Question in the U. S. Policy of 1917-1918
2. *Feliks Movsisyan* Armenia during the First World War in the Field of Russian Foreign Affairs
3. *Karen Hairapetyan* The Problem of Refugees in the Armenian-Turkish relationship in June-October, 1918.
4. *Lilit Hovhannisyan* The Interpretation of 1915-1916 Anglo-French-Russian Secret Negotiations in Post-soviet Armenian Historical Science
5. *Tigran Tumanyan* World War I and the British interests in the Middle East
6. *Hamo Sukiasyan* The Interpretation of Activity of the Armenian Delegation in Constantinople in June-November, 1918 in Diaries of Participants

Section
Reflection of World War I and the Armenian Genocide in the Armenian and World Art Literature and Art

1 October 2014

12:30–14:00

First Session

Conference Hall of the Institute of Oriental Studies of NAS RA

Chairmen: *Ararat Aghasyan, Artsroun Avagyan*

1. *Avik Isaakyan* Works of Avetik Isaakyan of World War I
2. *Vahan Agababyan* Echoes of Genocide in Sero Khanzadyan's "The Deads Remember" Novelette
3. *Dadid Gasparyan* The Reflection of Armenian Genocide in the Works of American-Armenian Writers
4. *Tatiana Rybalchenko* Armenian Code in the Novel of D.M. Thomas "Ararat"
5. *Vladimir Kirakosyan* Tumanyan and World War I

Second Session

15:00–16:30

1. *Irina Kasatskaya* The First World War in the Creativity and Memories of the Descendants of I.K. Ayvazovskiy
2. *Anoush Ter-Minasyan*, The Role of the First World War in Scientific Fates Toros Toramanyan and Josef Strzygowski.
3. *Meri Kirakosyan* Panos Terlemezyan and the First World War
4. *Ara Akopyan* Vardan Makhokhyan and The Armenian Genocide
5. *Susanna Abazyan* The Echos of the Armenian Genocide in the Modern Turkish Literature

Third Session

Conference Hall of the Institute of Oriental Studies of NAS RA

2 October 2014

9:30–11:00

1. *Anna Asatryan* The Singer Colonel: Vahan Ter-Araqelyan
2. *David Kertmenjian* The Travel Research of Walter Bachman and its Indication in the History of Armenian Architecture Studies
3. *Albert Musheghyan* Reflection of the Armenian Genocide in Diaries of the German Officers-Eyewitnesses
4. *Susanna Hovhannisyan* Tumanyan's Meetings with Officers of the Russian Army in the Years of World War I
5. *Vardan Devrikyan* Records by the Russian Officers of Customs of Vaspurakan in the Years of World War I

Section

Genocidal Policy of the Authorities of the Ottoman Empire During World War I

2 October 2014

9:30–11:00

Conference Hall of the Presidium of NAS RA

Chairmen: *Ruben Safrastyan, Ashot Airouni*

1. *Gevorg Khudinyan* The Reasons and Prerequisites of Genocide of Armenians from the Point of View of Modern Geopolitics
2. *Stepan Stepanyan* Archival documents of Germany on the Armenian Genocide during World War I
3. *Anahit Khosroeva* The Assyrian Massacres in the Ottoman Empire during WWI (1914-1918): Forgotten Genocide
4. *Anushavan Zakaryan* The Testimony of the Russian Writer, the Witness of the 1918 Tragic Events of Baku
5. *Armen Hayrapetyan* Western Armenian Migrants in the Province of Alexandropol in 1914-1918
6. *Karine Aleksanyan* The Assistance Provided by Public Institutions to Refugees Sheltered in the Province of Alexandropol during the First World War

Section
Losses of the Armenian People in World War I
and Compensation Problem

2 October 2014

9:30–11:00

Conference Hall of the Institute of History of NAS RA

Chairmen: *Armen Marukyan, Mher Hovhannisyan*

1. *Khachatur Gasparyan, Gayane Ghazaryan, Tatevik Araqelyan, Lilit Mnatsakanyan, Armen Hovsepyan* About Research Study Related to the Transmission of the Armenian Genocide Psychological Trauma
2. *Anahit Astoyan* The Topic of Expropriation of Armenians During The Armenian Genocide in the Works of Turkish Historians
3. *Armen Marukyan* Opportunities and prospects of preparation and presentation of the judicial claim in the International Court of Justice condemning The Armenian Genocide
4. *Qristine Melqonyan* Problem of the Armenian Genocide in Documents of the Organizations of the Armenian Diaspora in 1945-1948.

PLENARY SESSION AND CLOSING CEREMONY
OF THE CONFERENCE

2 October 2014

11:30–12:30

Conference Hall of the Presidium of NAS RA

The Reports of the Chairmen of the Sections on the Results of Discussions

Concluding Remarks

Academician *Radik Martirosyan*, President of NAS RA